

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

07/03-146 S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Стратегічне управління		Strategic management	
Освітній рівень: магістерський (другий)		Level of Education: master's (second)	
Галузь знань Бізнес, адміністрування та право	D	Field of Knowledge Business, Administration and Law	
Спеціальність Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	D2	Field of Study Finance, Banking, Insurance, and Stock Market	
Освітня програма: Фінанси, банківська справа та страхування		Degree Programme: Finance, Banking and Insurance	

РІВНЕ – 2025

Силабус навчальної дисципліни «Стратегічне управління» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування», спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Рівне. НУВГП. 2025. 11 с.

ОП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/32269/>

Розробник силабусу: *Ляхович Ольга Олександрівна, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки*

Силабус схвалений на засіданні кафедри фінансів та економічної безпеки

Протокол № 1 від "01" вересня 2025 року

Завідувач кафедри: *Мельник Леонід Васильович, д.е.н., професор кафедри фінансів та економічної безпеки*

Керівник (гарант) ОП: *Мельник Леонід Васильович, д.е.н., професор кафедри фінансів та економічної безпеки*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ економіки і менеджменту

Протокол № 1 від "03" вересня 2025 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Ковшун Наталія Едуардівна, д.е.н., професор*

© НУВГП, 2025

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	магістр
Освітня програма	Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Рік навчання, семестр	1 рік навчання, 1 семестр
Кількість кредитів	3 кредити ЄКТС
Лекції:	16 денна /2 заочна
Практичні заняття:	14 денна /6 заочна
Самостійна робота:	60 денна /82 заочна
Курсова робота:	Ні
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	Українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА	

Лектор 	Ляхович О.О., к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки Національного університету водного господарства та природокористування
Вікіситет	https://cutt.ly/4hwAgFy
ORCID	0000-0002-6770-7970
Як комунікувати	o.o.liakhovych@nuwm.edu.ua
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ	
Мета та завдання	
Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів магістерського рівня системного розуміння процесів стратегічного управління, здатності аналізувати зовнішнє та внутрішнє середовище організації, розробляти та реалізовувати ефективні стратегії для підвищення конкурентоспроможності підприємства в умовах динамічного бізнес-середовища. Завдання дисципліни: сформувати у здобувачів уміння аналізувати зовнішнє та внутрішнє середовище організації, визначати стратегічні цілі та розробляти ефективні стратегії розвитку. Розвивати навички вибору оптимальних управлінських рішень, реалізації стратегій та оцінювання їх ефективності з використанням сучасних інструментів стратегічного контролю. Поглибити стратегічне мислення та аналітичні здібності для підвищення конкурентоспроможності підприємств.	
Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle	
https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=7571	
Передумови вивчення	
Навчальна дисципліна «Стратегічне управління» є вибірковою компонентою освітньої програми підготовки здобувачів магістерського рівня вищої освіти за спеціальністю «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Отриманні знання та вміння будуть використані при вивченні дисциплін «Банківський менеджмент», «Страховий менеджмент», «Антикризовий менеджмент та фінансова санація підприємства», а також при проходженні виробничо-тренінгової, переддипломної практики та написанні кваліфікаційної роботи магістра.	
Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle	

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК04. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК06. Навички міжособистісної взаємодії.

СК01. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК02. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК03. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК04. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК06. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК 11. Здатність використовувати фінансові технології та новітні інструменти при обґрунтуванні стратегії розвитку фінансових систем.

Програмні результати навчання

ПРО1. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПРО3. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРО4. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПРО8. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, страхування і фондового ринку та управляти ними.

ПРО9. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПРО11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПРО12. Обґрунтовувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування і фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

Структура та зміст освітнього компонента

Змістовний модуль 1. Основи стратегічного управління та аналіз середовища

Тема 1. Сутність і еволюція стратегічного управління

Результати навчання: ПР01; ПР09; ПР11;

Кількість годин: лекції – 2,0. **Література: 1,2,3, 4,5,12,13,14,15,16**

Виникнення та розвиток стратегічного підходу в управлінні. Відмінність стратегічного та оперативного управління. Основні концепції та школи стратегічного менеджменту. Стратегічне управління як фактор конкурентоспроможності підприємства.

Тема 2. Місія, цілі та стратегічне бачення організації

Результати навчання: ПР01; ПР09; ПР12

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література: 1,2,3,4,5, 6,12,13,14,15,16**

Формулювання місії та бачення організації. Класифікація та ієрархія стратегічних цілей. Узгодження стратегічних цілей з ресурсами та середовищем. SMART-критерії формування цілей.

Тема 3. Зовнішнє стратегічне середовище

Результати навчання: ПР01; ПР03; ПР04; ПР08;

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література: 1,2,3,4,5, 6,12,13,14,15,16**

Макросередовище та методи його аналізу (PEST, STEEP). Галузеве середовище та модель п'яти сил Портера. Конкурентні позиції на ринку. Можливості та загрози для організації.

Тема 4. Внутрішній стратегічний потенціал організації

Результати навчання: ПР01; ПР03; ПР04;

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література: 1,2,3,4,5, 6,12,13,14,15,16**

Ресурсний підхід у стратегічному управлінні. Аналіз внутрішнього середовища (SWOT, VRIO). Організаційна структура і корпоративна культура як фактори стратегічного розвитку. Визначення ключових компетенцій.

Змістовний модуль 2. Розробка, реалізація та оцінка стратегій

Тема 5. Рівні та типи стратегій організації

Результати навчання: ПР03; ПР04; ПР12

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література: 1,2,3,4,5,7,8,12**

Корпоративна стратегія (диверсифікація, інтеграція). Бізнес-стратегії (лідерство за витратами, диференціація, фокусування). Функціональні та операційні стратегії. Портфельні моделі (BCG, GE/McKinsey).

Тема 6. Формування та вибір стратегії організації

Результати навчання: ПР03; ПР04; ПР12

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література: 1,2,3,4,5,8, 10,11,12**

Методи розробки стратегій (сценарний підхід, бенчмаркінг, стратегічні карти). Алгоритм вибору оптимальної стратегії. Інструменти стратегічного аналізу і планування. Ризики і невизначеність при виборі стратегії.

Тема 7. Реалізація стратегій організації

Результати навчання: ПР03; ПР04; ПР08; ПР09; ПР12

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література:**
1,2,3,4,5,8,10,12,13,14,15,16

Організаційні механізми реалізації стратегій. Управління змінами і подолання опору. Лідерство і роль топ-менеджменту. Забезпечення ресурсами (фінансовими, кадровими, інформаційними).

Тема 8. Контроль і оцінювання стратегій організації

Результати навчання: ПР03; ПР04; ПР12

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0 **Література:**
1,2,3,4,5,8,9,12

Система стратегічного контролю. Balanced Scorecard (збалансована система показників). Методи вимірювання ефективності стратегії. Коригування стратегічних планів.

Форми та методи навчання

Методи навчання: Лекції: проблемна лекція, тренінги, аналіз конкретних ситуацій (case study); навчальна дискусія, обговорення, презентації, та інші. Практичне заняття: усне опитування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційних завдань (case study), індивідуальні завдання для вирішення практичних вправ і задач, тестові завдання. Самостійна робота: конспектування, тезування, анування навчально-методичної літератури, дослідницький метод, розв'язування завдань.

Технології навчання: навчальні посібники, монографії, наукові статті, мультимедійна презентація, лекція-візуалізація, друкований роздатковий матеріал.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Персональний комп'ютер, сервіс відеотелефонного зв'язку GoogleMeet, програмний пакет Microsoft Office 2010, онлайн-платформа Miro, офісні програми Open Office, хмарний сервіс Google documents, навчальна платформа Moodle.

Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувачів проводиться відповідно до «Системи оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний та підсумковий контроль) зі змінами та доповненнями» (<http://ep3.nuwm.edu.ua/21123/>). Для оцінювання знань студентів передбачається проведення поточного та підсумкового контролю знань за ЄКТС.

Розподіл обов'язкових балів, що присвоюються студентам

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест		Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	МК1	МК2	100
6	8	8	8	8	8	8	6	20	20	

Усі модульні контролю проходитимуть у формі тестування на навчальній платформі Moodle. Перший та другий модульні контролю містять по 25 запитань різного рівня складності: перший рівень – 18 запитань по 0,7 бала, другий рівень – 6 запитань по 0,9 бала, третій рівень – 1 запитання по 2 бали. Усього – 20 балів. Для забезпечення права на об'єктивне оцінювання студентам надається право подавати в письмовій формі апеляційну скаргу про незгоду з отриманими балами.

Рекомендована література

Основна література:

1. Сидоров О. А., Фісуненко Н. О., Альошина Т. В., Фоменко А. Є. Стратегічний менеджмент: підручник. Дніпро : Арт-Прес, 2024. 352 с.
2. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент : підручник / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. Харків : ХНУВС, 2021. 208 с.
3. Ткачова С.С., Пічугіна Т.С., Ткаченко О.П. Стратегічний менеджмент: навч. посібник. Х.: ХДУХТ, 2019. 240 с.

Допоміжна література:

4. Бугайчук В. В. Стратегія підприємства: Курс лекцій. Житомир: Поліський Національний Університет. 2021. 190 с.
5. Бутко М. П., Дітковська М. Ю., Задорожна С. М. та ін. Стратегічний менеджмент: навч. посіб. / За заг. ред. Бутка М. П. Київ: Центр учбової літератури. 2016. 376 с.
6. Гринчук Ю. С., Юхименко П. І., Вихор М. В. та ін. Конкурентоспроможність підприємства: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 320 с.
7. Ігнат'єва І. А. Стратегічний менеджмент: підручник. К.: Каравела, 2018. 480 с.
8. Козенков Д. Є., Альошина Т. В., Гайдук І. В. Процесний підхід до управління підприємством. Економіка та суспільство. 2022. № 38.
9. Мармаза О.І. Мармаза О.І. Стратегічний менеджмент. Х.: ТОВ «Планета-принт», 2015. – 103 с.
10. Пилипенко О. В. Стратегічний аналіз. Київ: ДП «Видавничий дім «Персонал». 2018. 350 с.
11. Піжук О. І. Стратегія підприємства: навч. посібник. Ірпінь: Університет ДФС України. 2018. 390 с. 64. Портер М. «Конкурентна стратегія. Техніки аналізу галузей і конкурентів». К.: Наш формат. 2020. 424 с.
12. Стратегічний менеджмент. Частина 1. Теоретичні засади формування системи стратегічного управління в організації : навч. посіб. у структ.- логіч. схемах / Г. І. Забродська, Л. Д. Забродська, Т. С. Пічугіна, А. П. Грінько. Х. : ХДУХТ, 2017. 118 с.
13. Стратегічне управління: навч. посіб. / Криворучко О. М., Шинкаренко В. Г., Гетьман О. О. Харків: ФОП Панов А. М., 2024. 224 с.
14. Стратегічне управління : навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей / Н.С. Краснокутська, І.А. Кабанець Харків : НТУ «ХПІ», 2017. 460 с.
15. Тертичка В. В. Стратегічне управління : навч. посіб. Київ : К.І.С., 2015. 171 с.
16. Фісуненко Н. О., Альошина Т. В., Сидоров О. А. Стратегічний менеджмент : навч. посіб. Дніпро : ДДУВС, 2024. – 119 с.
17. Goldman E. F., Scott A. R., Follman J. M. Organizational practices to develop strategic thinking. Journal of Strategy and Management 8 (2). 2015. 155–175.
18. Hill C.W.L., Jones G.R., Schilling M.A. Strategic Management: Theory & Cases – An Integrated Approach. Boston: Cengage, 2024. 784 p.
19. Kvint V. L. Strategic management and economy on global emerging market. Budget, 2018. 627 p.

1.	Верховна Рада України: веб-сайт.	URL: http://www.portal.rada.gov.ua
2.	Господарський кодекс України: закон України від 16.01.2003 № 436-IV.	URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text
3.	Державний комітет статистики України: веб-сайт.	URL: http://www.ukrstat.gov.ua
4.	Кабінет міністрів України: веб-сайт.	URL: http://www.kmu.gov.ua
5.	Міністерство Фінансів України: веб-сайт.	URL: https://mof.gov.ua/uk
6.	Конституція України.	URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр
7.	Цивільний кодекс України.	URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15.%2038.#Text
8.	Господарський кодекс України.	URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15.%2039#Text
Поєднання навчання та досліджень		
Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань науково-дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до участі в конференціях, написанні тез та наукових статей.		
Студенти можуть бути залучені (за їх згодою) до участі у підготовці грантових заявок на участь у міжнародних конкурсах та участі в інших громадських ініціативах.		
В освітньому процесі використовуються наукові досягнення викладача курсу, зокрема такі, як статті, в т.ч. у виданнях, що включені до наукометричних баз Scopus і Web of Sciense.		
ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ		
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)		
Індивідуальні: аналітичні навички, формування власної думки, властивість приймати рішення та вирішувати проблеми; вміння чітко ставити завдання і формулювати цілі.		
Комунікативні: логічно та фахово обґрунтовувати свою позицію.		
Управлінські: здатність до комплексного вирішення проблем та ефективного прийняття рішень		
Дедлайни та перескладання		
Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», http://er3.nuwm.edu.ua/4273/ . Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.		
Перездача модульних контролів здійснюється згідно http://nuwm.edu.ua/struktturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti .		
Оголошення стосовно дедлайнів задачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE https://exam.nuwm.edu.ua/		
Неформальна та інформальна освіта		

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно Положення про неформальну та інформальну освіту в Національному університеті водного господарства та природокористування <https://ep3.nuwm.edu.ua/28363/>. Також студенти можуть самотійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені у Положенні про академічну доброчесність - <https://ep3.nuwm.edu.ua/25004/>

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>. При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самотійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2601>. Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки

Автор
Доцент

Ольга ЛЯХОВИЧ

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1559
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100